

Persdossier

Het Brussels Gewest hecht zijn goedkeuring aan de *Small Business Act*

**77 concrete maatregelen ter ondersteuning van
de KMO's en de zelfstandigen**

Inhoud

1/ Inleiding	3
2/ De vijf pijlers van de Brusselse SBA	3
3/ De SBA, een overkoepelend hulpmiddel	4
4/ Oorspronkelijk : een totstandkomingsproces volgens een inclusieve visie	4
5/ <i>“Ik ben een kmo. Wat verandert er door de SBA voor mij?”</i>	6
6/ Verwachte resultaten	8
7/ Conclusie	10

Het Brussels Gewest hecht zijn goedkeuring aan de *Small Business Act* - 77 concrete maatregelen ter ondersteuning van de KMO's en de zelfstandigen

1. Inleiding

Brussel is de economische long van het land. De Brusselse economie vertegenwoordigt 20% van het nationale BBP en het gewest heeft een van de hoogste BBP per inwoner in Europa. Er worden meer ondernemingen opgericht dan in de andere gewesten van het land : elke dag worden een dertigtal ondernemingen opgericht. Maar Brussel moet nog ambitieuzer worden om jobs te creëren in de KMO's. De steun aan het ondernemerschap blijft de sleutel tot de ontwikkeling van de hoofdstad en het welzijn van de Brusselaars.

Op basis hiervan komt de Regering vandaag haar verbintenis na om haar goedkeuring te hechten aan een ambitieus KMO-plan en gaat ze met deze verbintenis van start op 30 juni 2016. Een primeur voor het Brussels Gewest dat hiermee zijn achterstand inhaalt t.o.v. Vlaanderen en Wallonië. De Brusselse *Small Business Act* (SBA) is het resultaat van het harde werk van alle economische actoren en wordt al gedurende meer dan een jaar gedragen door de Minister van Economie en Tewerkstelling, Didier Gosuin. Resultaat? **Een 360°-actieplan** waarin duidelijk de 5 ontwikkelingspijlars van een pro-KMO beleid vertaald in 77 concrete maatregelen voor de jaren 2016-2020 vastgelegd worden.

2. De vijf pijlers de Brusselse SBA

1. *Een ondernemersvriendelijke omgeving creëren*
2. *Toegang tot financiering verbeteren*
3. *Inzetten op de diversiteit van de ondernemers (m/v), een Brusselse goudmijn*
4. *De relaties tussen de KMO's en het Gewest verbeteren*
5. *Ondersteunen van de ondernemingen doorheen evoluties en opportuniteiten (vernieuwing, internationalisering, digitaal, kringlooeconomie).*

Voor de thematische doelstellingen wordt eenzelfde aanpak gehanteerd, met name "Vaststelling > Visie > Actie" : de vaststellingen i.v.m. de huidige situatie worden geobjectiveerd ; de ambitie van het Gewest voor 2019 en 2025 wordt uitgewerkt en er wordt een lijst opgesteld met maatregelen waarmee deze visie geleidelijk aan kan verwezenlijkt worden.

3. De SBA, een overkoepelend hulpmiddel

De SBA is de vertaling van een bredere politieke wil om het ondernemersklimaat in Brussel structureel te verbeteren. Deze politieke wil is vastgelegd in de "Strategie 2025" die het Brussels Gewest in juni 2015 heeft goedgekeurd en waarvan de SBA de tweede doelstelling vormt van de in totaal 18 doelstellingen van de "Strategie 2025".

Door de goedkeuring van het eerste KMO-plan wil het Brussels Gewest **een overkoepelend hulpmiddel** ter beschikking stellen van de ondernemers. Het landschap voor de steun aan de Brusselse economie is georganiseerd rond drie beroepen : **Begeleiding/Advies – Ontwikkeling – Financiering**. Deze structuren, waarmee een hele reeks publieke, private en academische actoren te maken hebben - zijn vaak onvoldoende transparant of voldoen niet altijd aan de verwachtingen van de Brusselaars. Het is dan ook de bedoeling dat de SBA actief gebruikt wordt als referentiedocument in de bestaande politieke, bestuurlijke en ondernemersstructuren (meer bepaald de Economische en Sociale Raad, de Raad voor Economische Coördinatie, de Regering en het Parlement). De SBA zal in de praktijk gebracht worden door de betrokken publieke en private operatoren en zal overlegde en dus "ontschot" antwoorden bieden op de problemen, noden en de opportuniteiten van de KMO's.

4. Oorspronkelijk : een totstandkomingsproces volgens een inclusieve visie.

De SBA is inclusief en richt zich tot alle kmo's en alle vormen van ondernemerschap: Start-ups die minder dan 3 dagen oud zijn en familiebedrijven van drie generaties lang ; ondernemers met een MBA-diploma en zelftewerkgestelden die geen enkel van de talen die in Brussel gesproken worden beheersen ; de High potential-'gazellen' en ondernemingen met een lage groei; vrouwelijke ondernemers en mannelijke ondernemers; echte Brusselse ondernemers en ondernemers met een migratieachtergrond; solo-ondernemers en coöperatieven; ondernemers die hun eerste project opstarten en ondernemers die werken aan een 'doorstart' (na een faling) of een overname (van een over te laten onderneming) ; ondernemers van een NV, BVBA VZW-sociale onderneming... Deze diversiteit in het ondernemerslandschap is een van de belangrijkste krachten van Brussel. Het Gewest mikt hierop.

De overkoepelende ambitie van de SBA zit verankerd in de logica van zijn totstandkoming. De SBA is **uitgewerkt volgens een participatieve visie**, met betrokkenheid van de bestaande Brusselse krachten, zonder ondersteuning van consultants en op basis van een proces waarbij alle publieke actoren en organisaties die de kmo's vertegenwoordigen betrokken worden.

- **12 workshops** gecoördineerd door Impulse.brussels en de gewestelijke administratie Brussel Economie Werkgelegenheid hebben meer dan 150 deelnemers bijeengebracht in de herfst van 2015, waaronder de vertegenwoordigers van de KMO's. Deze gesprekken dienden als basis voor de voorstellen die geformuleerd werden.
- De ondernemers zelf werden erbij betrokken tijdens de **Brussels Business Days** in maart 2016. Dankzij deze ontmoetingen met de ondernemers konden de grote prioriteiten, van de SBA vastgelegd worden: de zichtbaarheid van de bestaande voorzieningen vergroten, de ondernemers eenvoudige maar volledige steunmiddelen aanbieden, de toegang tot financiering voor de kleine startende ondernemingen verbeteren en de relaties met de administratie vereenvoudigen.
- De aanbevelingen van het **advies van de Kamer van de Middenstand** van de Economische en Sociale Raad (september 2015) werden in dit werkstuk mee opgenomen, samen met de aanbevelingen van de rapporten '**Noden van de Brusselse ondernemers**'¹
- **De commissie Economie van het Brussels Parlement** heeft een thematische sessie gehouden over de SBA. Deze sessie vormde een unieke gelegenheid om te luisteren naar de meningen van de verkozen vertegenwoordigers en de uitgenodigde deskundigen (UCM, Beci, Unizo).
- De SBA werd in juni voorgesteld aan de **Economische en Sociale Raad** en aan het stuurcomité om het werkstuk te verfijnen en aan te vullen met de adviezen van de sociale gesprekspartners, opgenomen in de eindtekst waaraan de regering haar goedkeuring hecht.

Het **stuurcomité** van de SBA is samengesteld uit de twee initiatiefnemende ministers (de Minister van Economie en Tewerkstelling en de Minister-President) en vier geassocieerde ministers (Minister voor Leefmilieu, Staatssecretaris belast met Wetenschappelijk Onderzoek en Administratieve Vereenvoudiging, Staatssecretaris voor Digitalisering, Staatssecretaris voor Buitenlandse Handel) en **12 partnerorganisaties**².

¹ Vroeger '**Pijnpunten-Points névralgiques**' genoemd) die impulse.brussels heeft ingezameld voor de Raad voor Economische Coördinatie.

² Atrium.brussels, Brussel Economie Werkgelegenheid, Brussel Financiën en Begroting, impulse.brussels, Finance.brussels/Gimb-groep, Actiris, ESR, CIBG, Citydev, Easybrussels, Innoviris, Brussel Leefmilieu

5. “Ik ben een kmo. Wat verandert er door de SBA voor mij?”

- 10 voorbeelden van maatregelen

1. **“Ondernemerspakketten”** om de ondernemers te ondersteunen met maatregelen uitgedacht in functie van de concrete noden van de kmo’s die verschillen naargelang de fase waarin de onderneming zich bevindt. Ten eerste is er het pakket “Oprichting” voor de starters en een pakket “Groei” voor een beperkt aantal kmo’s die meer jobs zouden kunnen creëren indien ze ondersteund worden. En op termijn eveneens een pakket “Doorstart” voor ondernemingen in moeilijkheden, een pakket “Overnemerschap/overdracht van ondernemingen” en een pakket “Overgang naar de groene economie”.
 - ➔ *Voor de ondernemer: een betere leesbaarheid van het aanbod aan diensten. De toegang tot coworking-cheques, online-beheermiddelen en collectieve begeleiding (voor het pakket Oprichting). De toegang tot ondersteuning bij het opstellen van een groeiplan met privéconsultants en een multidisciplinair team van de gewestelijke instellingen (pakket Groei) (Maatregelen 3-4-5 en 74).*

2. Een **kredietbemiddelaar** voor de kmo’s. De toegang tot klassieke financiering is van cruciaal belang voor alle kmo’s. Een bemiddelingsopdracht die individuele dossiers kan behandelen, werd nog nooit verwezenlijkt.
 - ➔ *Voor de ondernemer: een neutrale bemiddelaar die de moeilijkheden in verband met kredietcontracten zal kunnen objectiveren. De uitdagingen? In staat zijn tot interactie met een bankwereld die hij/zij goed zal kennen, het evenwicht in de relatie herstellen en het identificeren van oplossingen vergemakkelijken (Maatregel 33).*

3. Een **gewestelijke strategie voor microkrediet op 3 jaar en de verhoging van de microfinancieringscapaciteit**. Het microkrediet heeft zich de voorbije jaren duidelijk ontwikkeld in Brussel met de komst van nieuwe actoren. De microfinanciering komt tegemoet aan noden en ondersteunt bedrijfsdynamieken die nuttig zijn voor het Gewest. Het was hoog tijd om het potentieel te objectiveren, om na te denken over de complementariteit van het aanbod van de verschillende actoren en om de behoeften en de werkelijke gevolgen van de gesubsidieerde diensten te evalueren.
 - ➔ *Voor de ondernemer: als micro-ondernemer, ondersteuning bij het opstarten van zijn activiteiten zonder een beroep te moeten doen op woekeraars (Maatregel 34).*

- 4. Een digitaal platform voor het beheer van 3.000 dossiers inzake subsidies en administratieve procedures van kmo's.** Gisteren diende een kmo een subsidieaanvraag in op papier via de post (bijvoorbeeld steun bij economische expansie). Vandaag gebeurt dat via e-mail. En morgen zal een digitaal platform ervoor zorgen dat de relaties met de administratie eenvoudig kunnen worden beheerd.
- *Voor de ondernemer: een subsidieaanvraag kunnen beheren zoals je een maaltijd via "Take it Easy" bestelt, namelijk op de hoogte zijn van de stand van zaken van het dossier en de proceduretermijnen. Een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging en dito tijdswinst (Maatregel 53).*
- 5. Een stimulans voor de kmo's die deelnemen aan Brusselse overheidsopdrachten via financieringsoplossingen, een helpdesk voor de clausules en opleidingen, met tegelijkertijd de doelstelling om "kmo-vriendelijke" overheidsopdrachten te ontwikkelen.**
- *Voor de ondernemer: een antwoord op eventuele specifieke financieringsnoden (bedrijfskapitaal), informatie over hoe deelnemen, administratieve gesprekspartners die opgeleid zijn om kmo-gericht te denken, het opstellen van een bestek inbegrepen (Maatregel 59c).*
- 6. Een overgangspremie tussen werkloosheid en zelfstandig ondernemerschap.** De werkzoekende die overschakelt naar het zelfstandigenstatuut, ondervindt een duidelijke daling van zijn inkomsten terwijl zijn kosten stijgen (sociale bijdragen).
- *Voor de ondernemer: een rechtstreekse premie: een degressieve aanvulling van het inkomen voor de eerste 6 maanden ter ondersteuning tijdens de fase waarin de klantenportefeuille wordt samengesteld (Maatregel 47).*
- 7. De info van 1819 in alle in Brussel gebruikte talen, te beginnen met het Engels.** 1819 is dé informatiebron voor alle gewestelijke voorzieningen en maatregelen ter ondersteuning van het ondernemerschap. Het Gewest zal overigens contacten leggen met ondernemersorganisaties met leden van vreemde origine teneinde samen te werken met ondernemers die Brussel in alle talen en culturen dynamisch maken.
- *Voor de ondernemer: ondersteuning wanneer de taal de grootste barrière is om te achterhalen welke gewestelijke steunmaatregelen en voorzieningen voorhanden zijn. Een digitale en telefonische toegang, voor iedereen, eenvoudig, snel, neutraal en ... op maat. (Maatregel 44).*
- 8. Tewerkstellingssteunmaatregelen.** De lopende hervorming inzake doelgroepen, een gevolg van de zesde Staatshervorming, vormt een opportuniteit om de tewerkstellingsmaatregelen te verbeteren. Het Brussels Gewest heroriënteert de middelen die verbonden zijn aan de activeringen naar tewerkstellingsondersteuning uitsluitend via "RVA"-activering (financiële steun aan de werkgever). De "RSZ"-middelen die bij de activeringen horen zullen zo opnieuw geïnvesteerd worden om het aandeel van

de activeringen te verhogen. De hervorming omhelst ook de ontwikkeling van opleidingspremies om de kmo's aan te moedigen Brusselse jongeren onder de 30 jaar op te leiden, en van financiële steun voor ondernemingen die een mentorshipprogramma uitvoeren.

→ Voor de ondernemer: *financiële steun die de loonkost beperkt + een reële administratieve vereenvoudiging (Maatregel 17)*

9. Verdere ontplooiing van de Actiris-diensten voor de kmo's. Via Actiris en zijn partners (Missions locales, LWW, ...) zal het Brussels gewest zijn diensten voor kmo's verder ontplooiën om hen te ondersteunen bij alle stappen op het vlak van tewerkstelling. Stappenplan : intensifiëring van de samenwerkingsverbanden met organisaties die dicht staan bij de kmo's.

→ Voor de ondernemer: *een overheidsdienst die hem helpt zich te concentreren op zijn basisberoep van ondernemer (en niet van HR), door hem te ondersteunen bij al zijn stappen op het vlak van tewerkstelling: informatie over steunmaatregelen voor aanwerving, voorselectie van personeel en stagiairs, verspreiding van jobaanbiedingen, een aangepaste rekruteringsstool in functie van de behoeften (jobdating, infosessies, ...). (Maatregel 16).*

10. Een label “opleidingsonderneming” gekoppeld aan een vereenvoudiging van het gebruik van de stages en de alternerende opleidingen. Het Gewest zal de ondernemingen die zich inzetten voor het leren in een werkomgeving, ondersteunen en waarderen. De bedoeling: het gebruik door de kmo's van de stagevoorzieningen en de voorzieningen in verband met het alternerend leren vergemakkelijken om het aantal Brusselaars dat aan een alternerende opleiding begint, te maximaliseren, en zo hun kansen op het vinden van een kwaliteitsjob te verbeteren. Daartoe zal een project in verband met het label “opleidingsonderneming” worden ontwikkeld. Het moet het centrale instrument worden voor de valorisatie van de werkgevers die zich inzetten voor opleiding.

→ Voor de ondernemer: *administratieve vereenvoudiging + financiële hulp + valorisatie/erkenning van zijn inspanningen voor de kwalificering van de Brusselaars in een werkomgeving (Maatregel 19).*

6. Verwachte resultaten

De ambitie van de SBA bestaat erin, op termijn, **een positieve impact te hebben op de volgende drie belangrijkste parameters:**

1. Een **consolidatie of een groei van het aantal kmo's**, met name door het percentage nieuw opgerichte ondernemingen in het Gewest op peil te houden, en door het aantal overblijvende kmo's te laten toenemen.
2. Een **groei van de werkgelegenheid in de kmo's**: door zelftewerkstelling voor ondernemers, door aanwervingen in groeibedrijven en door het behoud van de bestaande jobs.
3. Een **groei van de toegevoegde waarde die de kmo's, naast de jobs, creëren**: meer kmo's betekent meer fiscale inkomsten en het behoud van de middenstand in het Gewest. Deze doelstelling is van levensbelang: zij vormt de waarborg dat Brussel zijn beleid kan financieren ondanks de verminderde inkomsten in 2025 als gevolg van de Zesde Staatshervorming.

Het verwezenlijken van deze doelstellingen zal ook gebeuren via de bereidheid tot verandering die aan de gang is, zoals de integratie van het potentieel van de digitale economie door de kmo's, of de ondersteuning van de noodzakelijke overgang naar de logica van de circulaire economie, om de Brusselse economie, nog te veel afhankelijk van "lineaire" processen (ontginnen-produceren-consumeren-wegwerpen), om te vormen tot een duurzame economie

7. Conclusie

De SBA is de vertaling van een sterke ambitie die evenredig is aan de verwachtingen van de Brusselse ondernemers. De uitvoering ervan betekent een nooit geziene eerste stap naar meer overleg en betrokkenheid van de publieke en private actoren uit het gewestelijke economische leven. Hij is dan ook nog te vervolmaken. De SBA wil echter reeds een begeleidend kader uitwerken dat geschikt is om kmo's en zelfstandigen bij de ontwikkeling van hun activiteit te ondersteunen, en dat door een selectie van concrete instrumenten.

De SBA is **het tweede element van betekenis** in het economische beleid dat gestimuleerd wordt door de minister van Economie: na het stroomlijnen van de gewestelijke economische actoren, beslist in oktober 2015, en vóór andere ontwikkelingen, waaronder de hervorming van de steunmaatregelen voor ondernemingen inzake “economische expansie” of de goedkeuring van een sectorale aanpak. Het nieuwe door de SBA ingestelde kader zal er overigens voor zorgen dat de krachten beter gebundeld kunnen worden, dat niet-geïntegreerd werken vermeden wordt en dat beter gereageerd kan worden op de sociale uitdaging in Brussel waarop minister Gosuin de nadruk legt: de bevoegdheden Economie-Tewerkstelling-Opleiding bundelen.

Perscontact

Charlotte Bonbled – cbonbled@gov.brussels – 0499 51 26 41